

▶ SZLOVÉNIA A HOSSZÚ TÁVÚ NÖVEKEDÉSRE ÉS FEJLESZTÉSRE KONCENTRÁL

A Panorama magazin Alenka Smerkolj a fejlesztésért, stratégiai projektekért és kohézióért felelős minisztert kérdezte a szlovéniai partnerségi megállapodás és operatív program keretében elérhető támogatás felhasználásáról, valamint arról, mire fogják fordítani az európai strukturális és beruházási alapokból származó támogatást.

▶ Hogyan zajlott a partnerségi megállapodást előkészítő folyamat? Mik voltak a rendszer legfontosabb erősségei?

2014 utolsó néhány hónapja mozgalmasan telt mindenki számára, aki részt vett az EU kohéziós politikájának végrehajtásában. A 2014–2020 közötti többéves pénzügyi keret szerint Szlovénia 3,2 milliárd eurónyi, illetve a mezőgazdasági és halászati politikák részeként rendelkezésre álló forrásokkal együttesen 4,1 milliárd eurónyi támogatásra jogosult. Örömmre szolgál, hogy Szlovénia – a szakminisztériumokkal és az Európai Bizottsággal együttműködve – sikeresen lezárta mindkét kulcsfontosságú dokumentum előkészítési folyamatát. A partnerségi megállapodást október végén, az operatív programot december közepén hagyták jóvá.

A fejlesztésért és az európai kohéziós politikáért felelős kormányzati hivatal, a GODC – amelynek vezetői feladatait én látom el – koordinálta a két dokumentum előkészítését. A dokumentumokat a szakminisztériumokkal és az érdekeltekkel közösen, az átláthatóság elvének figyelembevételével, valamint az EU vívmányainak részeként kidolgozott dokumentumoknak megfelelően állítottuk össze. A szakminisztériumok feladata volt az egyes fejlesztési politikák végrehajtásához szükséges ágazatspecifikus hozzájárulások kidolgozása. A koordinációban és az egyeztetéseken mindkét kohéziós régió tanácsa mellett a szociális partnerek, a fiatalok, valamint a gazdasági ágazat és a nem kormányzati szervezetek képviselői is tevékenyen részt vettek. El akartuk kerülni az eddig alkalmazott gyakorlatot, vagyis a kvóták minisztériumok és alacsonyabb területi szintek

közötti felosztását. Arra törekedtünk, hogy megelőzzük a beruházások szétaprózódását, és egyes esetekben az intézkedések megkettőzését. Úgy vélem, hogy sikerült eredményesen lezárni a programozási folyamatot.

▶ A partnerségi megállapodás és az operatív program milyen mértékben tulajdonítható a főbb résztvevők – minisztériumok, régiók, városok, vállalkozások, egyetemi oktatók, nem kormányzati szervezetek stb. – között kialakult partnerség eredményének?

A színvonalas stratégiai dokumentumok kidolgozásának előfeltétele az átfogó együttműködés. A nyilvános viták mellett műhelytalálkozókat, konzultációkat szerveztünk, és 24 alkalommal látogattunk el a régiókba. A vitákon valamennyi főbb érdekelt fél képviseltette magát, és bár volt némi véleménykülönbség bizonyos kérdésekben, végül a közös érdekeket szem előtt tartva – vagyis hogy a kedvezményezettek minél hamarabb hozzájussanak az uniós forrásokhoz, különösen, hogy jelenleg csak ezek érhetőek el a fejlesztési törekvések megvalósítására – sikerült félretenni a nézetbeli különbségeket. A dokumentumok ezért annak a széles körű konszenzusnak az eredményei, amelyeket sikerült kialakítanunk a 2014–2020 közötti uniós kohéziós politika végrehajtását illetően.

▶ Mit vár az öt alap fejlesztésének közvetlen koordinálásától? Hogyan fognak koherens megközelítést kidolgozni?

Minden kétséget kizáróan elmondhatom, hogy a partnerségi megállapodás elfogadása tovább fogja növelni az irányítóhatóságok együttműködését, és további lehetőséget fog biztosítani az integrációhoz. A kiválasztott tematikus célkitűzések megvalósításához valóban szükség van az öt alaptól elérhető forrásokra. A végrehajtás koordinálási módjának mechanizmusai már a rendelkezésünkre állnak, de a napi szintű koordináció, valamint az információk és ötletek operatív szinten történő cseréje még jelentős javításra szorul.

▶ Mik az operatív program főbb változásai a 2007–2013 közötti időszakhoz képest?

Az első feladat az volt, hogy megváltoztassuk a gondolkodásmódunkat, most a megvalósítás módján kell változtatnunk. Az infrastrukturális beruházásokról a világosan

► LJUBLJANA, SZLOVÉNIA: az egyetem Kémia és Vegyészmérnöki Karának, valamint a Számítástechnikai és Informatikai Karának új épületei növelték a természettudományi és műszaki kutatás kapacitását.

„ A cél tehát már nem csak az összes rendelkezésre álló uniós forrás maradéktalan felhasználása, hanem hosszú távú előnyök és pozitív eredmények elérése Szlovénia számára. ”

► ALENKA SMERKOLJ – A FEJLESZTÉSÉRT, STRATÉGIAI PROJEKTEKÉRT ÉS KOHÉZIÓÉRT FELELŐS MINISZTER, SZLOVÉNIA

megfogalmazott stratégiával, konkrét célkitűzésekkel és eredményekkel jellemezhető projektekre kell áttérnünk, és ez az, ami elsődlegesen megkülönbözteti a 2014–2020 közötti programozási időszakot a 2007–2013 közötti időszaktól. 2023-ig olyan projektek társfinanszírozásában igyekszünk részt venni, amelyek javítják a szlovén gazdaság versenyképességét, illetve színvonalas és hosszú távon életképes munkahelyeket szavatolnak. Ennek részeként számos változtatást tervezünk bevezetni a végrehajtás terén, ilyen változtatás például a visszatérítendő és nem visszatérítendő finanszírozási források kombinálásával megvalósuló verseny pályázatok, elektronikus pályázatok bevezetése, és egyúttal egy olyan elektronikus tanácsadó pont létrehozása, amely ellátja a lehetséges kedvezményezetteket a szükséges információkkal. A cél tehát már nem csak az összes rendelkezésre álló uniós forrás maradéktalan felhasználása, hanem hosszú távú előnyök és pozitív eredmények elérése Szlovénia számára.

► Ön szerint milyen eredményeket fognak elérni a hétéves időszak végére?

Szlovénia ez idáig sikeres volt az uniós források felhasználását illetően, és minden okunk megvan azt hinni, hogy 2015 végéig a lehető legteljesebb mértékben felhasználjuk a 2007–2013 közötti időszak forrásait. Az ország minden

egy régiójában és településén végrehajtottak legalább egy olyan projektet, amely uniós támogatásban részesült. Az ilyen projektek száma meghaladja az ötezret, ezért elég derülátóak vagyunk. Ami az uniós források felhasználását illeti, úgy vélem, hogy fényes jövő áll előttünk. Megvan a szükséges szaktudásunk és tapasztalatunk, amit a mi feladatunk hasznosítani és továbbfejleszteni a 2014–2020 közötti programozási időszak során. Az EU kohéziós politikájának végrehajtásában részt vevők feladata, hogy reálisan álljanak hozzá a Szlovénia fejlődése szempontjából előirányzott projektekhez. A felhasználáson kívül a célok és a tervezett eredmények elérése szempontjából is fontos, hogy jól kidolgozott projektek előkészítése, valamint a sikeres megvalósításuk legyen az elsődleges célunk. Csak azt követően fogjuk tudni értékelni a teljesítményünket, ha mindezt sikeresen megvalósítjuk. Márpedig én hiszek a sikerben.

► Mit tanultak ebből a feladatból, és a mai tudásuk birtokában mit csinálnának másképp?

Mint Önök is tudják, Szlovénia számos változásnak volt tanúja a kormányzati vezetés szintjén és egyéb szervezeti szinteken az elmúlt három évben, ami kétség kívül hátráltatta a dokumentumok előkészítését. A tapasztalatok fényében úgy vélem, hogy sokkal szisztematikusabban állnánk a dokumentumok előkészítéséhez. Egy stabilabb kormányzati struktúra bizonyára segítené az egyszerűbb iránymutatások követését, ezenkívül külső szakértőket is bevonnánk a dokumentum-előkészítés folyamatába.

► TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
www.svrk.gov.si/en/

REPUBLIC OF SLOVENIA
GOVERNMENT OFFICE FOR DEVELOPMENT
AND EUROPEAN COHESION POLICY